

Til deg som
skal stemme!

Nye regler
Kommunestyre- og
fylkestingsvalget 2003

Viktig informasjon om valget

- Nye regler for hvordan du stemmer på valgdagen
- Nye regler for hvor du kan forhåndsstemme
- Nye regler for hvordan du kan endre på stemmesedlene

Mandag 15. september 2003 er det kommunestyre- og fylkestingsvalg. Enkelte kommuner holder også valg søndag 14. september. Når du stemmer, er du med på å avgjøre hvilke partier og hvilke personer som skal få plass i kommunestyret og fylkestinget.

I år har vi fått nye og enklere regler for å endre på stemmesedlene. Velgernes endringer på stemmesedlene vil ha mer å si for hvem som blir valgt, og partienes innflytelse er redusert. Derfor er det viktig at flest mulig benytter muligheten til å endre på stemmeseddelen.

Nytt i år når du skal stemme

Kommunen avgjør hvor og når du kan stemme på valgdagen.

Du kan stemme i et hvilket som helst stemmelokale i den kommunen der du er manntallsført. I år får ikke alle velgere valgkort i posten slik de har fått ved tidligere valg. Dette vil være opp til den enkelte kommune.

Stemmesedlene til kommunestyrevalget er hvite, og stemmesedlene til fylkestingsvalget er blå. I Oslo er det ikke fylkestingsvalg.

Slik gjør du:

- 1** Ta stemmeseddelen til det partiet eller den gruppen du ønsker å stemme på ved henholdsvis kommunestyrevalget og fylkestingsvalget.
- 2** Gjør endringer på stemmesedlene hvis du ønsker å gi personstemmer.
- 3** I år brukes ikke konvolutt. Brett sammen stemmesedlene slik at ingen ser hva du har stemt.
- 4** Gå til en valgfunksjonær som stempler stemmesedlene.
- 5** Legg deretter selv de stemplede stemmesedlene i urnen.

Skal du forhåndsstemme?

* Du kan forhåndsstemme i perioden fra mandag 11. august til fredag 12. september.

Ordningen med å stemme på Posten er avviklet. Kommunen informerer om hvor du kan forhåndsstemme. Er du syk eller ufør, kan du søke kommunen din om å få stemme hjemme.

Du kan forhåndsstemme i hvilken som helst kommune. Dersom du forhåndsstemmer utenfor den kommunen du er manntallsført i ved kommunestyrevalget - eller utenfor fylket ditt ved fylkestingsvalget, vil du få utlevert én stemmeseddel. Her står navnene på alle de registrerte politiske partiene, men ingen kandidatnavn. Du merker av for det partiet du ønsker å stemme på eller skriver navnet på en lokal liste.

Du kan ikke stemme på nytt på valgdagen hvis du forhåndsstemmer.

Hvordan endrer du på stemmeseddelen?

Stemmeseddelen avgjør hvilket parti du stemmer på. Hvis du vil stemme på kandidater, må du endre på stemmeseddelen/gi personstemmer. Det er ikke lenger adgang til å stryke kandidater. Kandidatene skal stemmes inn, ikke ut. Veiledning om hvordan du gjør endringer, står også på stemmeseddelen. Ikke vær redd for å gjøre endringer! Stemmeseddelen blir ikke forkastet selv om du gjør feil.

Ved fylkestingsvalget kan du:

- Gi *personstemme* til kandidater på stemmeseddelen. Sett i så fall et merke (kryss, hake eller liknende) i ruten ved navnet til de kandidatene du vil stemme på. Du kan gi personstemme til så mange av kandidatene du vil.

Du kan ikke føre opp slengere ved fylkestingsvalget.

Ved kommunestyrevalget kan du:

- Gi *personstemme* til kandidater på stemmeseddelen. Sett i så fall et merke (kryss, hake eller liknende) i ruten ved navnet til de kandidatene du vil stemme på.

Hvis navnet til noen av kandidatene står med uthevet skrift, betyr det at partiet/gruppen har prioritert dem foran de andre kandidatene og gitt dem et såkalt *stemmetillegg*, som de får uansett om velgerne gir dem personstemme eller ikke.

Du kan gi personstemme til så mange kandidater du vil, enten de er uthevet eller ikke.

- Gi personstemme til kandidater fra andre partier/grupper, såkalte *slengere*. Skriv i så fall kandidatnavnene i et eget felt på stemmeseddelen for ditt parti.

Vær oppmerksom på at når du fører opp slengere, vil en del av stemmen din bli overført til det andre partiet/gruppen. Verdien av stemmen din for det partiet/gruppen du stemmer på, blir tilsvarende redusert.

Hvor mange slengere du kan føre opp, står på stemmeseddelen.

Fylkestingsvalget 2003

Framifrå Fylke

Fylkeslista

- Kari Korsnes, 1969
- Leif Grutle, 1935
- Marit Strøm, 1952
- Nina Karlsen, 1976
- Terje Guneriusen, 1962
- Mary Smith, 1964
- Arve Olufsen, 1979
- Hans Hansen, 1952
- Signe Martinsen, 1954
- Olav Jensen, 1981
- Sigurd Samuelsen, 1945
- Tony Lindquist, 1982

Kommunestyrevalget 2003

Dalen kommune

Bygdelista for Dalen

- Svein Johansen, 1980
- Maren Berg, 1952
- Lars Holm, 1962
- Nadia Kahn, 1970
- Stine Hansen, 1955
- Inger Østlie, 1974
- Eduardo Perez, 1941
- Arthur Hansen, 1942

Personstemme til kandidater på andre lister (slengere)
Skriv navnet her:

Anders År

kandidater med stemmetillegg

Kryss av for personstemmer

Før opp slengere

Hvem blir valgt?

Først finner valgstyret ut hvor mange representanter partiet eller gruppen får i kommunestyret eller fylkestinget ved å telle stemmesedlene. Så teller valgstyret opp personstemmene for å finne ut hvilke kandidater som kommer først.

Hvem har stemmerett ved valget?

- *Norske statsborgere* som har fylt 18 år innen utgangen av valgåret, og som noen gang har vært registrert som bosatt i Norge. Det er uten betydning om de er registrert som bosatt i utlandet på valgdagen.
- *Statsborgere i andre nordiske land* som har fylt 18 år innen utgangen av valgåret, dersom de ble registrert som bosatt i Norge senest 31. mai i valgåret og fortsatt bor i landet på valgdagen.
- *Andre utenlandske statsborgere* som har fylt 18 år innen utgangen av valgåret, dersom de har stått innført i folkeregisteret som bosatt i Norge sammenhengende de tre siste årene før valgdagen.

Alle som skal stemme må være innført i manntallet. Du står i manntallet i den kommunen der du var folkeregistrert som bosatt 31. mai i år. Har du flyttet etter dette tidspunktet, er det fortsatt den adressen du hadde 31. mai som avgjør hvor du har stemmerett.

Husk legitimasjon når du skal stemme!

For mer detaljert informasjon om den nye valgordningen, ta kontakt med kommunen din eller se **www.valg.no**

Internettadressen til din kommune er oftest: www.kommunenavn.kommune.no

Godt valg! 😊

Utgitt august 2003 av
Kommunal- og regionaldepartementet

Publikasjonsnummer: H-2141 Bokmål

Publikasjonen er oversatt til 15 språk
og finnes på Internett:

www.valg.no